

## Scenariusz zdalnej lekcji muzyki - klasa 5

### SZTUKA LUDOWA – MUZYKA I TAŃCE

Lekcja zdalna w oparciu o bezpłatny pakiet narzędzi Google **Classroom**, który powstał we współpracy z nauczycielami. Funkcjonalne, łatwe w obsłudze (również z pozycji ucznia) narzędzie umożliwiające pracę z grupą przy pełnej komunikacji audiowizualnej. Możliwość indywidualizacji kontaktu, kumulowania i przetwarzania materiałów. Synchronizacja z innymi narzędziami Google.

#### Cele ogólne:

- rozwijanie zainteresowań muzycznych uczniów
- rozwijanie ich wrażliwości muzycznej

#### Cele operacyjne:

Uczeń:

- wyjaśnia, czym jest sztuka ludowa i jakie obejmuje dziedziny
- określa terminy związane ze sztuką ludową: etnografia, skansen
- świadomie odbiera muzykę, analizuje i określa cechy muzyczne wskazanych utworów (tempo, metrum, charakter muzyki)
- rozpoznaje i omawia cechy charakterystyczne polskich tańców ludowych (krakowiak, mazur, kujawiak, oberek)
- formułuje samodzielne osądy na temat wysłuchanych utworów, prezentowanych tańców
- wyjaśnia funkcje sztuki ludowej w życiu narodów
- odtwarza układ taneczny

#### Podstawa programowa:

- |           |          |
|-----------|----------|
| • I.1.2   | • II.1.1 |
| • I.1.3   | • II.2.2 |
| • I.3.1–2 | • II.5.1 |
| • I.4.1   | • III.1  |
| • I.4.2   | • III.2  |
| • I.4.3   | • III.4  |
| • I.4.4   |          |

#### Metody:

- pokaz - prezentacja materiałów ilustracyjnych wizualnych i fonicznych (nagrania utworów, pokaz tańców)
- pogadanka
- ćwiczenie praktyczne:
  - nauka kroków tanecznych
  - praca z aplikacją internetową

#### Formy pracy:

- indywidualna

### Środki dydaktyczne:

- komputer/tablet
- aplikacja Google Classroom
- materiały ilustrujące tańce (oberek, kujawiak, mazur, krakowiak)
- aplikacja <https://polalech.pl/stroje-polskie-edukacja.htm> - interaktywne zabawy utrwalające wiedzę o regionach sztuki ludowej w Polsce
- nauka oberka:
- <http://www.muzykotekaszkolna.pl/nauka/scenariusze-lekcji/oberek-lekcja-filmowa/>

### Miejsce:

- nauczanie zdalne z miejsca zamieszkania

### Czas:

- 45 minut

### Przebieg lekcji:

#### 1. Faza wprowadzająca:

- kontrola poprawności połączenia audiowizualnego z uczniami
- czynności organizacyjne, sprawdzenie obecności
- nawiązanie do zagadnień wcześniej poznanych
- podanie tematu lekcji, zapis w zeszytach
- podanie celów lekcji
- ustalenie korzyści płynących ze znajomości poznanych faktów i wykształconych umiejętności
- ustalenie sposobu oceny pracy uczniów
- przypomnienie zasad BHP w pracy z komputerem

#### Pytania naprowadzające:

- czym jest sztuka ludowa?
- gdzie możemy spotkać się z wytworami sztuki ludowej?
- jakie dziedziny obejmuje sztuka ludowa?
- jaką funkcję pełni sztuka ludowa?
- jakie tańce są charakterystyczne dla regionu Kujaw, Mazowsza i Krakowa?
- jak można określić cechy poszczególnych tańców?
- Jak określimy cechy muzyczne wskazanych utworów?
- jakie różnice i podobieństwa wartości muzycznych możemy wskazać w poznanych utworach?

#### 2. Faza realizacyjna:

- Uczniowie naprowadzani pytaniami nauczyciela ustalają, czym jest sztuka ludowa. Uczniowie opowiadają, o swoich spotkaniach, doświadczeniach ze sztuką ludową. Gdzie oglądali wytwory sztuki ludowej? Jakie na nich wywarły wrażenia?
- Nauczyciel na mapie Polski prezentuje usytuowanie regionów: Mazowsza, Kujaw, Małopolski. Uczniowie, informują o podróżach w tamte regiony, ciekawych miejscach, zdarzeniach, które można tam obejrzeć, doświadczyć, np.
  - region krakowski: Wawel i legenda o Smoku, konkurs szopek, obwarzanki, charakterystyczna gwara, itd.

- Mazowsze: kolorowe wycinanki łowickie, palmy, ozdabianie wnętrza domów, itd.
  - Kujawy: dożynki, tłuczenie glinianych garnków z popiołem, legenda o królu Popielu, itd.
- Uczniowie podsumowując ustalają również istotę skansenów, dowiadują się w rozmowie z nauczycielem, czym jest etnografia.

- Uczniowie oglądają filmy prezentujące ludowe tańce polskie:
  - <https://www.youtube.com/watch?v=BJJoJqfZfpM> – kujawiak
  - <https://www.youtube.com/watch?v=XmUOQV0tf9U> – krakowiak
  - <https://www.youtube.com/watch?v=PRo0xXWlPps> – mazur
  - <https://www.youtube.com/watch?v=p6svoYBEWCs&t=2s> – oberek
- Uczniowie wspierani przez nauczyciela dokonują określenia cech muzycznych wysłuchanych utworów: tempa, tonacji, charakteru muzyki. Uczniowie formułują i zapisują w zeszytach notatkę.

### CHARAKTERYSTYKA POLSKICH TAŃCÓW LUDOWYCH

TANIEC	METRUM	TEMPO	CHARAKTER TAŃCA	REGION
KUJAWIAK	3/4	rubato	Wywodzi się z kujawskich obrzędów weselnych, polega na chodzie w rytmie ćwierćnut na lekko ugiętych nogach,	Kujawy
KRAKOWIAK	2/4	dość żywy	krok podstawowy dosuwany i cwał, figura krzesany, drobna kaszka	region krakowski
OBEREK	3/8 lub 3/4	szybkie	główną cechą oberka jest wirowanie parami po obwodzie koła w cztery strony, pary czasami obracają się w miejscu w prawo, w lewo lub na zmianę.	dawniej charakterystyczny dla regionu kujawskiego z czasem powszechny na terenie całej Polski
MAZUR	3/8 lub 3/4	szybkie	popularność mazura wśród tańców przypada na XIX wiek tendencja do akcentowania drugiej części taktu, figura rytmiczna o 4 – sylabowej grupie, która jest złożona z dwóch ósemek i z dwóch ćwierćnut na przemian z grupą trzech ćwierćnut	Mazowsze

- Uczniowie, korzystając z aplikacji: <https://polalech.pl/stroje-polskie-edukacja.htm> rozwiązują interaktywne zagadki i ćwiczenia tematyczne utrwalając i pogłębiając poznaną wiedzę na temat sztuki ludowej - regionalnych, tradycji, strojów

### 3. Faza podsumowująca.

- W tej części lekcji uczniowie ustalają (wspierani przez nauczyciela) korzyści płynące z istnienia sztuki ludowej.

Rekapitulacja:

- Możliwe zastosowanie metody "zdań niedokończonych" :
  - na dzisiejszej lekcji dowiedziałem się, że...
  - sztuka ludowa to...
  - najbardziej zainteresowało mnie...
  - zastanawiające jest...
  - charakterystyczne dla mazura jest...
  - charakterystyczne dla kujawiaka jest...
- Ocena pracy i zaangażowania uczniów na lekcji.
- Doceniamy pracę każdego ucznia, mając na uwadze jego indywidualne możliwości i zaangażowanie. Premiujemy uczniów szczególnie aktywnych.

**Dla chętnych zadanie domowe:**

W oparciu o cykl filmowy (wraz z członkami rodziny) nauka oberka: zapoznanie się z podstawowymi krokami i figurami tańca oberek

<http://www.muzykotekaszkolna.pl/nauka/scenariusze-lekcji/oberek-lekcja-filmowa/>

To czas, kiedy możemy zapytać uczniów o wrażenia odnośnie przebiegu lekcji, co im się podobało, co chcieliby zmienić.

Opracowała: Katarzyna Lasik – doradca metodyczny ODN